

העמלץ הלבן

דגם אנטומי

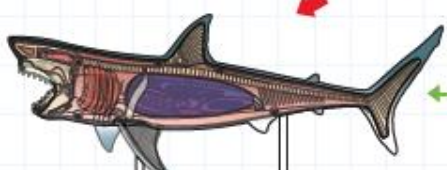
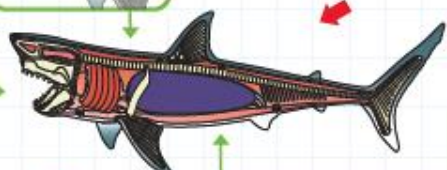
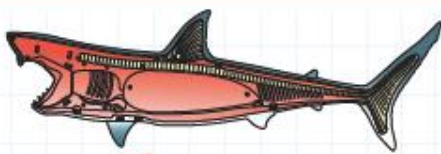
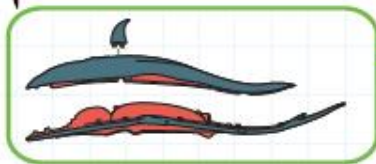

אזהרה:

סכנה לחנק – חלקים
קטנים. אינו מיועד לילדים
מתחת לגיל 3

KOSMOS

האנטומיה של העמלץ הלבן – הוראות הרכבה

כולל 20 חלקים

BEGINNER	AVERAGE	ADVANCED
18 MIN	12 MIN	9 MIN
YOUR RECORD IS: _____ : _____		

כל הכרישים נחשבים לדגים בעלי גוף יעיל, שלד סחוסי מלא וחמישה עד שבעה חתכי זימים. ישנם זנים רבים מוכרים היטב של כרישים ואת העמלץ הלבן (המוכר גם בשם הכריש הלבן או קרחה לבנה) הינו אחד מהם. השם המדעי לעמלץ הלבן הוא **Carcharodon Carcharias**, הם יכולים לגדול לאורך של עד 6 מטרים ולהגיע למשקל של עד 2250 ק"ג! למרות שהעמלץ הלבן נחשב לאחד מדגי הטרף הגדולים ביותר המוכרים לנו בעולם, קרוב המשפחה הפרה היסטורי שלו, כריש ה-Megladon היה גדול הרבה יותר, וגדל לאורך של עד 16 מטרים עם מסת גוף של כ- 48 טון! כרישים היו קיימים בעולם מזה יותר מ-350 מיליון שנה והעמלץ הלבן הינו הזן השורד היחיד מהמין שלו ה-Carcharodon.

עמלצים לבנים הינם דגים טורפים, הטורפים בעיקר דגים, כלבי ים וגוויות של לוויתנים. הם מוכרים גם כבעלי חיים התוקפים צבים. עמלצים לבנים מצויים בעיקר במי חוף ממוזגים באוקיאנוסים בעולם. למרות שהעמלצים הלבנים מוצגים כמפלצות אוכלות אדם, התקיפות בדרך כלל מתרחשות כיוון שהכרישים חושבים שאנשים ששוחים וגולשים הינם כלבי ים או חיות ימיות אחרות.

רחם

שלא כמו דגים אחרים, עמלצים לבנים נקבות משריצות גורים צעירים – הביצים מתפתחות ובוקעות בתוך הרחם של האימא, לאחר שהיא משריצה האימא אינה לוקחת שום אחריות הורית והגורים עצמאיים ומגנים על עצמם!

מוח

המוח של הכריש קטן, פשוט ויחסית בלתי מפותח. פעולותיו ותגובותיו של הכריש מבוצעות בצורה אוטומטית וכמעט אך ורק כתוצאה מאינסטינקטים. למרות שניתן ללמד כרישים דפוסי התנהגות שונים, הם לא יועברו לדורות העתידיים.

זימים

לכרישים יש בין 5-7 זימים בכל צד, בהם הם עושים שימוש על מנת לנשום אולם לא כפי שהדבר מוכר לנו. מים נכנסים דרך הפה של הכריש שם הם עוברים לזימים, ובמקום זה מתרחשים חילופי הגזים. בשל העובדה שמים חייבים לעבור דרך הזימים בכל רגע נתון, אם הכריש היה נשאר במקום הוא היה נחנק.

כבד

הכבד נחשב לאחד האברים החשובים ביותר אצל העמלץ הלבן – בכבד מאוחסנים השמנים וחומצות השומן במטרה לשלוט ביכולת הציפה שלהם שלא כמו דגי גרם, לכרישים אין שלפוחית ציפה. הכבד של הכריש יכול לתפוס מקום של עד 25% ממשקל הגוף שלהם!

שיניים

השיניים בקרב רוב הכרישים הטורפים מתחלפות כל הזמן במהלך חייו של הכריש. עמלץ לבן אחד יכול להחליף 3000 שיניים במהלך כל חייו! שיניו של עמלץ לבן בצורת משולש עם קצוות משוננים, משמע שאפילו נשיכה אחת יכולה להיות קטלנית.

שלד

כמו עם כל הכרישים, השלד של העמלץ הלבן עשוי מסחוס ולא מעצם. עובדה זו מסייעת להם עם יכולת הציפה היות שלסחוס יש צפיפות קטנה יותר מאשר לעצם. מכיוון שלכרישים אין כלובי צלעות הם עלולים להימעך בקלות מהמשקל של עצמם כאשר מביאים אותם לחוף, אולם משקלו היותר קל של הסחוס משמע שהם יעילים יותר בחיסכון באנרגיה.

לב

לבו של העמלץ הלבן קטן וחזק, הוא מניע את הדם ומעביר אותו לזימים לשם חמצון וחזרה לרקמות הגוף ובכך מאפשר להם לנוע במהירות לשם לכידת הטרף שלהם.

סנפיר גבי

בעודו נחשב למאפיין הסמלי ביותר של הכריש, הסנפיר הגבי מספק יציבות ומונע מהכריש להתגלגל בזמן שהוא שוחה.

קיבה

לעמלצים לבנים יש קיבה גדולה ומדענים מצאו פריטים מוזרים בתוך הקיבה שלהם. אחד הפריטים המוזרים ביותר שנמצאו בקיבתו של כריש (ולמרבה הצער לעולם לא הוכח כנכון) היו שאריות של אביר, עדיין בתוך השריון שלו!

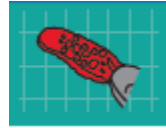
מלתעות

שלא כמו בני אדם, המלתעות של העמלץ הלבן אינן מחוברות לגולגולת שלו, וכל לסת יכול לנוע באופן עצמאי וללא תלות בלסת השנייה, מה שמאפשר להם לתפוס את הטרף שלהם ולנגוס חתיכות גדולות של בשר בבת אחת.

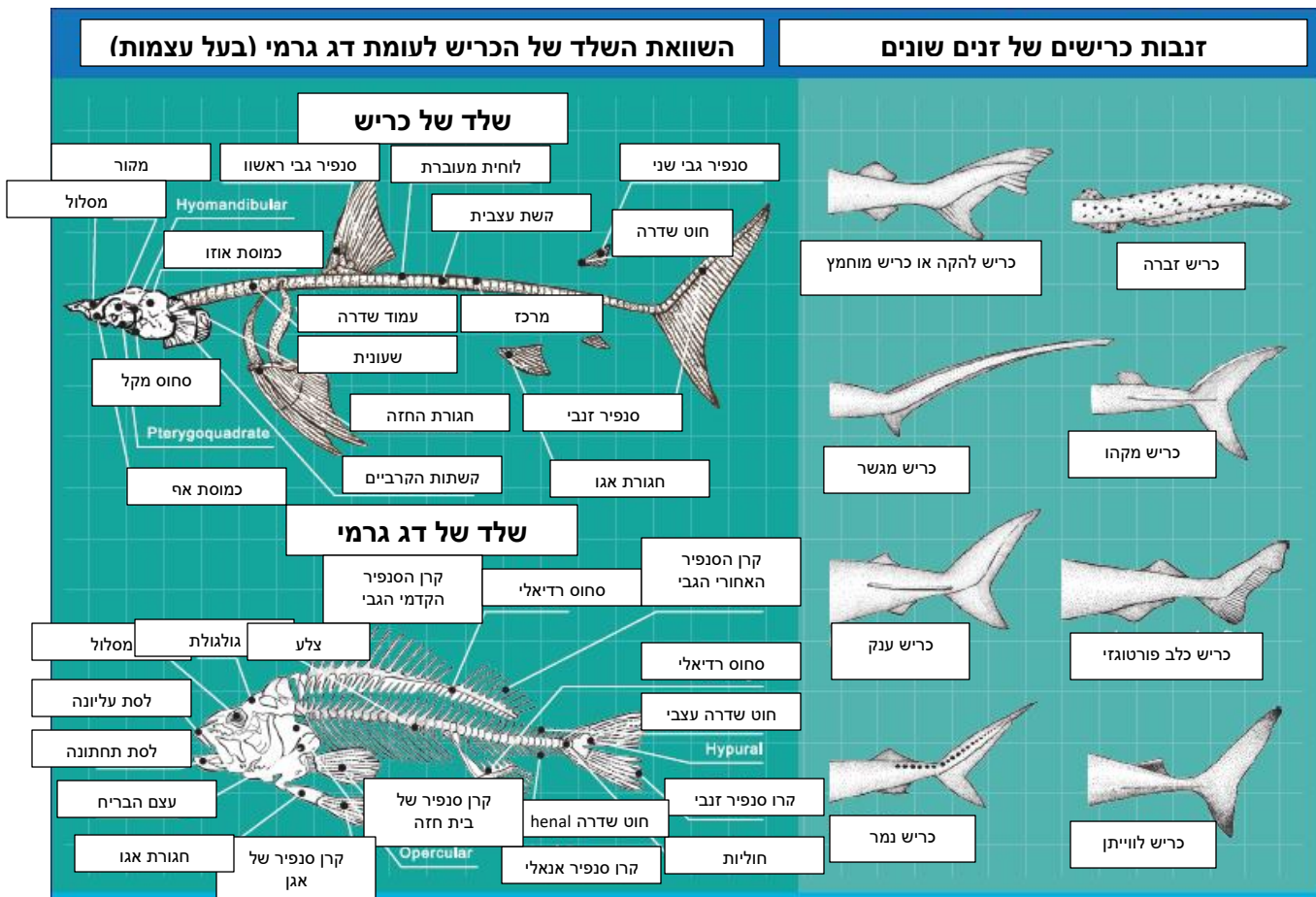

קולטנים חשמליים

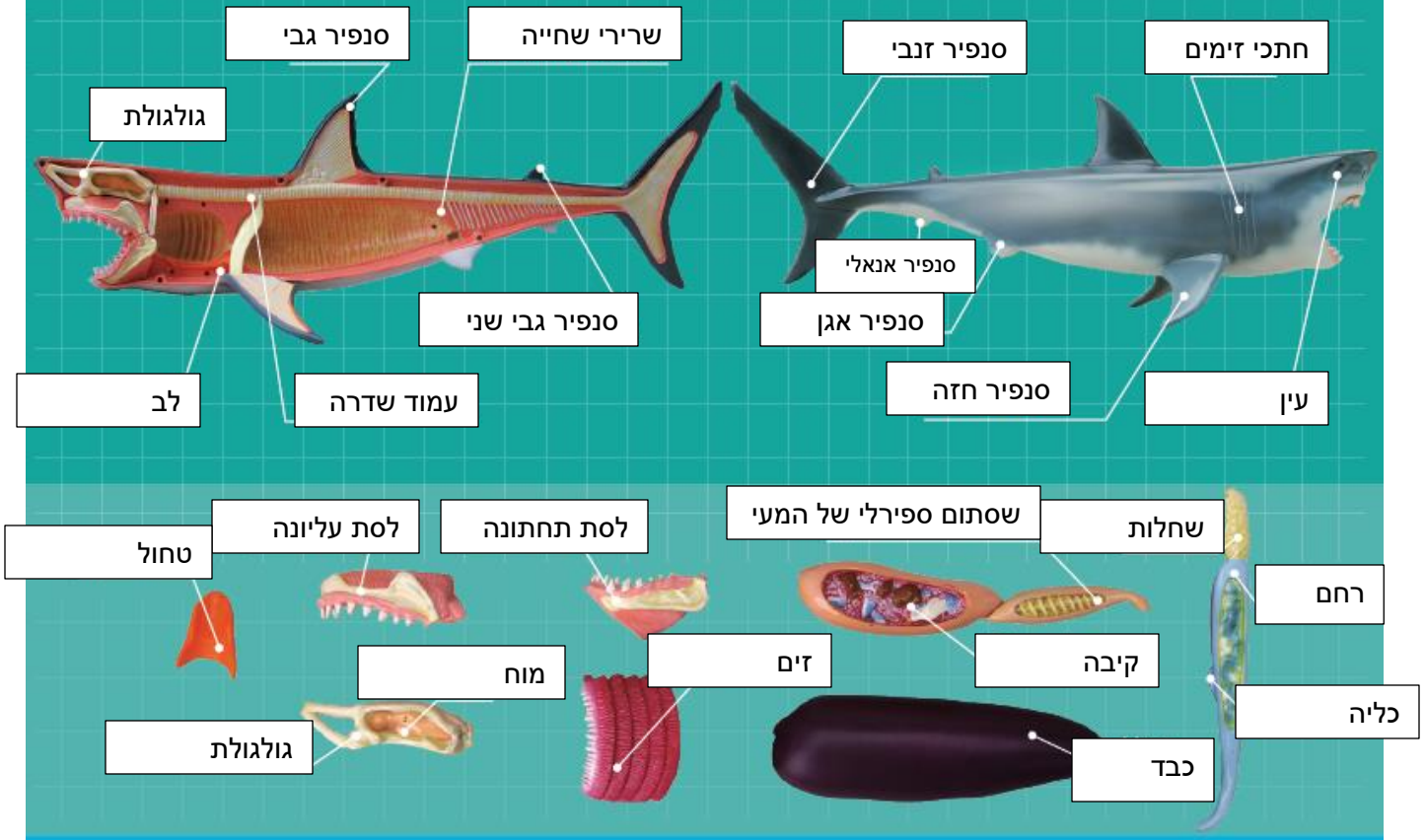
לכרישים יש חוש שבני אדם היו יכולים לרצות אותו – הם מרגישים שדה חשמלי. סדרה של נקבוביות על חרטום הכריש מלאות בתאים הנקראים בשם אמפולות לורנציני בעלות יכולת להרגיש את העוצמה ואת הכיוון של הזרמים החשמליים. מדענים גילו כי כרישים מסוגלים

לעשות שימוש בחוש זה על מנת לנווט באוקיאנוס הפתוח על ידי מעקב אחר "מפה" חשמלית של שדות מגנטיים העוברים שתי וערב על פני קליפת כדור הארץ.

האנטומיה של העמלץ הלבן

שאלות ותשובות

נחשו מה?

שאלה: מהי תוחלת החיים של העמלץ הלבן?

תשובה: באופן מדהים אף אחד לא יודע מהי תוחלת החיים המדויקת של העמלץ הלבן. מדענים אחדים מאמינים שהם מסוגלים לחיות במשך קרוב ל-100 שנים!

שאלה: באיזו מהירות מסוגל העמלץ הלבן לשחות?

תשובה: מהירות השחייה הממוצעת שלהם היא בסביבות 2 מיילים/בשעה אולם הם מסוגלים לשחות במהירות של עד 35 מיילים/בשעה בהתפרצויות קצרות בזמן שהם תוקפים טרף.

שאלה: כמה זמן יכול עמלץ לבן לחיות ללא מזון?

תשובה: עמלץ לבן בוגר מסוגל לשרוד במשך עד חודשיים ימים בין ארוחות גדולות לפני שאנרגיה האגורה שלו נגמרת.

שאלה: האם לעמלצים לבנים יש אוזניים?

תשובה: כן! לעמלצים לבנים יש שתי אוזניים, בצורת חורים קטנים הממוקמים מאחורי כל עין ובעזרתן הם יכולים לחוש את הרעידות המזעריות ביותר, המתריעות בפניהם לגבי הימצאות טרף בקרבת מקום.

מהדורה שנייה © 2019 THAMES AND KOSMOS בריטניה LP, CRANBROOK, KENT.

הרעיון, הטקסט ומנהל הפרויקט STEPHEN O'CONNOR, EMMA HANLON AND ZENA
COX

מארז, איורים ותמונות על ידי PAMELA EVANS

KOSMOS

מופץ בבריטניה על ידי THAMES AND KOSMOS UK LP 01580 713000

SUPPORT@THAMESANDKOSMOS.CO.UK

WWW.THAMESANDKOSMOS.CO.UK

אזהרה! מוצר זה אינו מתאים לשימוש על ידי ילדים מתחת לגיל 3. סכנה לחנק – חלקים קטנים עשויים להיבלע או להישאף פנימה.

CE

0718157 AN 180319-GB